

PM:

Akut Farmakologi, BUP Akut och
Vård avdelning Malmö

Akut agitation

Ta hänsyn till patientens ålder, diagnos, vikt, övrig aktuell medicinering och vad som har provats tidigare samt eventuell läkemedelsöverkänslighet. Erbjud alltid peroral behandling först.

Peroral Behandling

Icke psykotisk/okänd sjukdom:

1. T Atarax 25 mg
2. T Theralen 50 mg eller 0,5 – 1ml mixtur
3. T Lergigan 25mg eller T Oxascand 5-10 mg

Beteendestörning med eller utan utvecklingsstörning:

1. T Atarax eller Theralen
2. T Ablify 5 mg eller Zyprexa 5-10 mg
3. T Risperidon 0,25 eller 0,5 mg

Aggression med psykos:

1. T Zyprexa 5-10 mg
2. T Stesolid 5 -10 mg

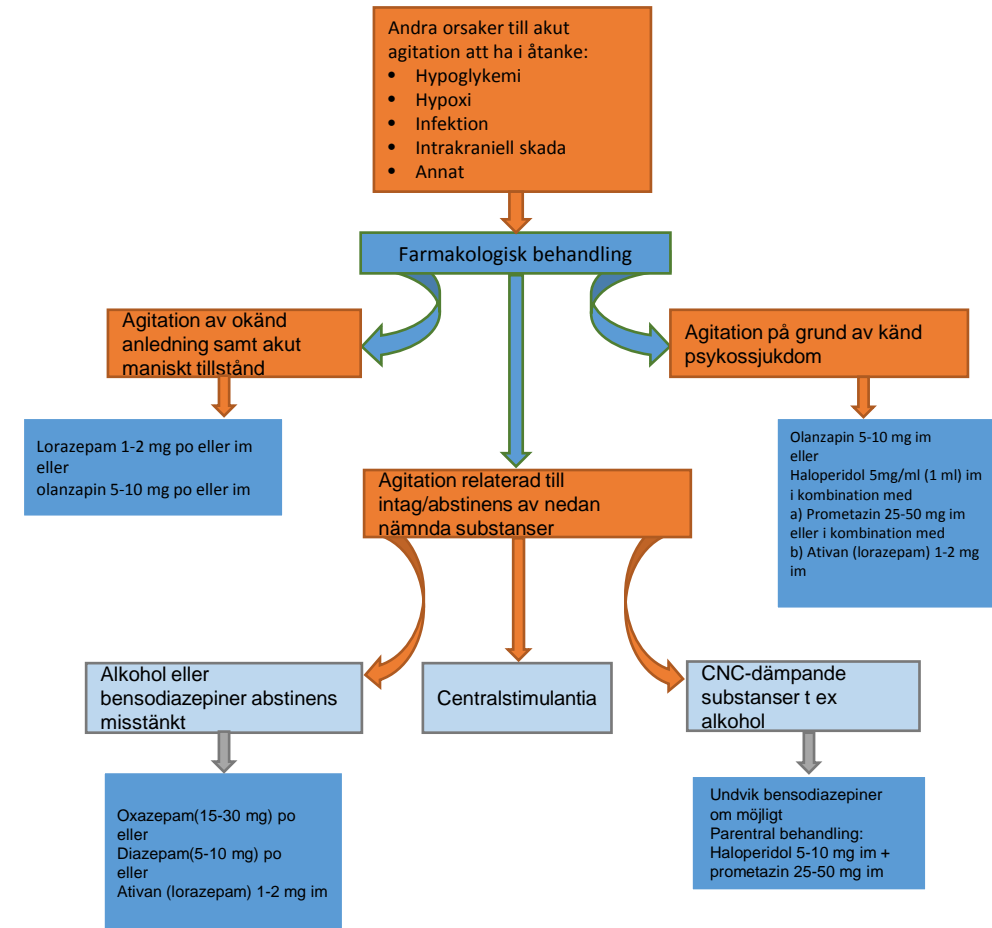
Injektionsbehandling

1. inj. Abilify im 10 mg
2. inj Zyprexa,im 5 mg
3. inj Haldol 5 mg im ges oftast tillsammans med 5 mg Akineton för att undvika biverkningar
4. inj. Stesolid 5 mg

Biverkningar

1.	Asteni, trötthet, uttröttbarhet						
1.	Depression						
1.	Akathisi						
1.	Emotionell indifferens						
1.	Dystoni						
1.	Parkinsonism						
1.	Hyperkinesi						
1.	Tremor						
1.	Ökad/ minskad Salivsekretion						
1.	Illamående, kräkningar						
1.	Förstoppning						
1.	Svårigheter att kasta vatten, inkontinens						
1.	Ortostatism						
1.	BMI						
1.	Amenorré						
1.	Gynekomasti/ galaktorré						
1.	Sexuella biverkningar						
Global värdering av föreliggande biverkningars inverkan på patientens dagliga funktioner						Värderas av	
						Patient	Läkare
0	Inga biverkningar						
1	Lätta biverkningar						
2	Biverkningar med moderat påverkan av patientens dagliga funktion						
3	Biverkningar med uttalad påverkan av patientens dagliga funktion						
Konsekvens							
0	Inga förhållningsregler						
1	Frekventa kontroller av patient, ingen dosändring						
2	Nedsatt dos						

Behövs Akut Sedering?

Hos äldre patienter minskas dosen antipsykotiska till hälften av den rekommenderade dosen

Ativan (lorazepam): Licenspreparat. Intramuskulär administrering

Temesta(lorazepam):

2-4 mg po (max 10 mg per dygn). Kan ofta upprepas efter ca 2 timmar. Oftast 2 mg per injektion.

Phenergan (prometazin (Lergigan)): Licenspreparat för intramuskulär administrering

Olanzapin:

Undvik behandling med bensodiazepiner vid samtidigt behandling med olanzapin

Ges ej inom en timme från given iv/im bensodiazepin (andningsdepression). Max dygnsdos (inkl ev po) är 20 mg. Får max ges 3 dagar i rad (hög initial plasmakoncentration)

5-10 mg po (max 30 mg per dygn).

Haldol (haloperidol): im (kan upprepas efter 2 timmar).

Låg affektivt bemötande

1. Ta alltid reda på vem det är som har problem
2. Människor som kan uppföra sig gör det
3. Människor gör det mest begripliga i varje situation
4. Den som tar ansvar kan påverka
5. Den som är van att misslyckas lär sig ingenting av att misslyckas en gång till
6. Man måste ha självkontroll för att kunna samarbeta
7. Alla gör vad de kan för att behålla självkontrollen
8. Affekt smittar
9. Konflikter består av lösningar och nederlag kräver en handlingsplan
10. Vi ställer krav patienterna inte ställer på sig själva-på ett sätt som fungerar
11. Man blir ledare när någon följer